

Bryssel, 13. kesäkuuta 2023
(OR. en)

10464/23

Toimielinten välinen asia:
2022/0131(COD)

JAI 826
MIGR 202
ASIM 63
SOC 431
EMPL 299
EDUC 247
IA 146
CODEC 1084

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 8. kesäkuuta 2023

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 9474/23

Kom:n asiak. nro: 8580/22 + ADD 1 - ADD 4

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (uudelleenlaadittu teksti)
– Yleisnäkemyks

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä edellä mainittua direktiiviä koskevan yleisnäkemyksen teksti sellaisena kuin se on neuvoston hyväksymänä 8. kesäkuuta 2023.

Muutokset komission ehdotukseen nähden on merkitty seuraavasti:

- uusi teksti on **lihavoitu**;
- poistettu teksti on merkitty hakasulkein [...].

2022/0131 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmälupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (uudelleenlaadittu teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 79 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä³,

¹ EUVL C 27, 3.2.2009, s. 114.

² EUVL C 257, 9.10.2008, s. 20.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. maaliskuuta 2011 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 24. marraskuuta 2011 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 13. joulukuuta 2011 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2011/98/EU⁴ on tehtävä useita muutoksia. Mainittu direktiivi olisi selkeyden vuoksi uudelleenlaadittava.
- (2) Sellaista yhden hakemuksen menettelyä koskevat säännökset, jonka tarkoituksena on yhdistelmä lupa, joka kattaa sekä oleskelu- että työluvan yhtenä hallinnollisena asiakirjana, yksinkertaistavat ja yhdenmukaistavat omalta osaltaan jäsenvaltioissa tällä hetkellä sovellettavia sääntöjä.
- (3) Jotta henkilön pääsy jäsenvaltioiden alueelle olisi alun alkaen mahdollinen, jäsenvaltioiden olisi voitava myöntää yhdistelmä lupa tai, jos ne myöntävät näitä lupia vasta alueelleen saapumisen jälkeen, viisumi. Jäsenvaltioiden olisi myönnettävä tällaiset yhdistelmäluvut tai viisumit joutuisasti.
- (4) Olisi annettava säännöt yhdistelmä lupaa koskevien hakemusten tutkintamenettelyä varten. Tämän menettelyn olisi oltava tehokas ja helposti toteutettava jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten tavanomainen työtaakka huomioon ottaen, ja sen olisi oltava myös avoin ja oikeudenmukainen asianmukaisen oikeusvarmuuden tarjoamiseksi kyseessä oleville henkilöille.
- (5) Tämän direktiivin säännökset eivät saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden toimivaltaan säännellä maahanpääsyä, mukaan lukien maahan työntekeä varten päästettävien kolmansien maiden kansalaisten lukumäärää.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (EUVL L 343, 23.12.2011, s. 1).

- (6) Tällä direktiivillä olisi katettava kolmansien maiden [...] **kansalaisten** ja työnantajien väliset työsuhteet. Jos jäsenvaltion kansallinen oikeus mahdollistaa kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn sellaisten alueelleen sijoittautuneiden työvoiman vuokrausyritysten kautta, joihin työntekijä on työsuhteessa, tällaisia [...] **kolmasien maiden kansalaisia** ei pitäisi jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, **ja kaikkia tämän direktiivin työnantajia koskevia säännöksiä olisi sovellettava yhtä lailla tällaisiin vuokrausyrityksiin.**
- (7) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava [...] kolmansien maiden kansalaisiin, jotka on lähetetty työhön johonkin jäsenvaltioon. Tämä ei saisi estää niitä kolmansien maiden kansalaisia, jotka oleskelevat ja työskentelevät jäsenvaltiossa laillisesti ja jotka on lähetetty työhön johonkin toiseen jäsenvaltioon, nauttimasta lähettämisen ajan edelleen alkuperäjäsenvaltion kansalaisiin nähden yhdenvertaisesta kohtelusta niiden työehtojen osalta, joihin **Euroopan parlamentin ja neuvoston** direktiivin 96/71/EY⁵ soveltaminen ei vaikuta.

[...]

- (9) Tämän direktiivin ei olisi koskettava kolmansien maiden kansalaisia, jotka ovat saaneet direktiivin 2003/109/EY⁶ mukaisen pitkään oleskelleen aseman, koska heillä on kokonaisuudessaan etuoikeutetumpi asema ja erityinen ”pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa”.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1996, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon (EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1).

⁶ Neuvoston direktiivi 2003/109/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44).

- (10) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava sellaisiin kolmansien maiden kansalaisiin, joille on myönnetty pääsy jonkin jäsenvaltion alueelle kausiluonteista työtä varten ja jotka ovat hakenneet maahan pääsyä tai joille on myönnetty pääsy jäsenvaltion alueelle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/36/EU⁷ mukaisesti, koska heihin sovelletaan direktiiviä 2014/36/EU, jolla perustetaan oma järjestelmänsä.
- (11) Jäsenvaltioiden velvollisuus päättää, onko kolmannen maan kansalaisen vai hänen työnantajansa tehtävä hakemus, ei saisi vaikuttaa mahdollisiin järjestelyihin, jotka edellyttävät näiden kummankin osallistumista menettelyyn. Jäsenvaltioiden olisi [...] **käsiteltävä ja tutkittava yhdistelmä lupaa koskevat hakemukset joko silloin, kun asianomainen kolmannen maan kansalainen oleskelee sen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, johon hän on pyrkimässä, tai silloin, kun hän jo oleskelee kyseisen jäsenvaltion alueella kyseisen jäsenvaltion myöntämän voimassa olevan oleskeluluvan haltijana. Jäsenvaltioilla olisi myös oltava mahdollisuus hyväksyä muiden niiden alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten hakemukset.**
- (12) Yhden hakemuksen menettelyä ja yhdistelmä lupaa koskevat tämän direktiivin säännökset eivät saisi koskea yhdenmukaisia viisumeita eikä pitkäaikaista oleskelua varten myönnettyjä viisumeita. [...] **Edellyttäen, että unionin tai kansallisessa lainsäädännössä säädetty vaatimukset täyttyvät, ja jos jäsenvaltio myöntää yhdistelmä lupia ainoastaan alueellaan, asianomaisen jäsenvaltion olisi myönnettävä kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle yhdistelmä luvan saamiseksi vaadittu viisumi.**

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/36/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 375).

- (13) Työmarkkinatilannetta koskevien tarkastusten noudattamisen vaatiman ajan [...] olisi sisällyttävä hakemuksen johdosta tehtävälle päätökselle asetettuun määräaikaan, **jos tällainen tarkastus tehdään yhdistelmä lupaa koskevan yksittäisen hakemuksen yhteydessä. Päätöksen tekemiselle asetettu määräaika ei näin ollen kata työmarkkinatilanteen yleistä tarkastamista, joka ei liity yhdistelmä lupaa koskevaan yksittäiseen hakemukseen. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä myöntämään yhdistelmä luvan saamiseksi vaadittu viisumi joutuisasti.**
- (14) Tätä varten jäsenvaltioiden olisi **pyrittävä siihen, että hakijoita vaaditaan toimittamaan asiaankuuluvat asiakirjat vain kerran**, ja päällekkäisen työn ja menettelyjen pitkittymisen välttämiseksi olisi tehtävä vain yksi sisältötarkastus asiakirjoihin, jotka hakija on toimittanut sekä yhdistelmä luvan että **tarvittaessa luvan saamiseksi** vaaditun viisumin myöntämistä varten. [...]
- (15) Tämän direktiivin mukainen toimivaltaisen viranomaisen nimeäminen ei saisi rajoittaa muiden viranomaisten ja soveltuvin osin työmarkkinaosapuolten tehtäviä ja vastuuta hakemuksen tutkimisen ja hakemuksen johdosta tehtävän päätöksen osalta.
- (16) Ammattipätevyyden tunnustamisen vaatiman ajan ei kuitenkaan olisi sisällyttävä hakemuksen johdosta tehtävälle päätökselle asetettuun määräaikaan. Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa tutkintotodistusten tunnustamista koskevien kansallisten menettelyjen soveltamista.

- (17) Yhdistelmä lupa olisi laadittava neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002⁸ mukaisesti siten, että jäsenvaltiot voivat sisällyttää siihen lisätietoja erityisesti siitä, onko henkilöllä lupa työskennellä vai ei. Jäsenvaltion olisi mainittava – myös maahanmuuton valvonnan tehostamiseksi – paitsi yhdistelmäluvassa myös kaikissa myöntämissään oleskeluluvissa tiedot työskentelyluvasta riippumatta siitä, minkä tyyppisen luvan tai oleskeluluvan perusteella kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle on myönnetty pääsy kyseisen jäsenvaltion alueelle ja sen työmarkkinoille.
- (18) Tämän direktiivin säännöksiä, jotka koskevat muita tarkoituksia kuin työntekoa varten myönnettyjä oleskelulupia, olisi sovellettava ainoastaan tällaisten lupien muotoon, eivätkä ne saisi rajoittaa sellaisten unionin tai kansallisten sääntöjen soveltamista, jotka koskevat maahanpääsymenettelyjä ja tällaisten lupien myöntämistä koskevia menettelyjä.
- (19) Yhdistelmä lupaa ja muita tarkoituksia kuin työntekoa varten myönnettyä oleskelulupaa koskevat tämän direktiivin säännökset eivät saisi estää jäsenvaltioita laatimasta lisäksi paperiasiakirjaa työsuhdetta koskevien tarkempien tietojen antamiseksi, jos oleskeluluvan kaava ei tilan puutteen johdosta anna mahdollisuutta näiden tietojen sisällyttämiselle oleskelulupaan. Tällaisella asiakirjalla voidaan ehkäistä kolmansien maiden kansalaisten hyväksikäyttöä ja torjua laitonta työntekoa, mutta sen olisi oltava jäsenvaltioille vapaaehtoinen eikä sitä saisi käyttää työluvan korvikkeena, mikä heikentäisi yhdistelmäluvun merkitystä. Nämä tiedot voidaan tallentaa myös sähköisessä muodossa hyödyntämällä asetuksen (EY) N:o 1030/2002 4 artiklassa ja sen liitteessä olevassa a kohdan 20 alakohdassa tarjottuja teknisiä mahdollisuuksia.

⁸ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

- (20) Olosuhteiden ja arviointiperusteiden, joiden perusteella yhdistelmäluvan myöntämistä, sen muuttamista tai uudistamista koskeva hakemus voidaan hylätä tai joiden perusteella yhdistelmä lupa voidaan peruuttaa, olisi oltava objektiivisia, ja niistä olisi säädettävä kansallisessa oikeudessa; tähän kuuluu myös velvoite noudattaa unionin etuuskohtelun periaatetta, sellaisena kuin se on ilmaistu erityisesti vuoden 2003 ja vuoden 2005 liittymisasiakirjojen asianomaisissa määräyksissä. Luvan hylkäämistä ja peruuttamista koskevat päätökset olisi perusteltava asianmukaisesti.
- (21) Kolmannen maan kansalaisen, jolla on voimassa oleva matkustusasiakirja ja jonkin Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavan jäsenvaltion myöntämä yhdistelmä lupa, olisi voitava vapaasti päästä Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden alueelle ja liikkua siellä vapaasti enintään kolmen kuukauden ajan minkä tahansa kuuden kuukauden jakson aikana Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399⁹ ja tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen¹⁰ (Schengen-yleissopimus) 21 artiklan mukaisesti.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

¹⁰ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

- (22) Koska asiasta ei ole annettu horisontaalista unionin lainsäädäntöä, kolmansien maiden kansalaisten oikeudet vaihtelevat sen mukaan, missä jäsenvaltiossa he työskentelevät ja mikä on heidän kansalaisuutensa. Johdonmukaisen maahanmuuttopolitiikan edelleen kehittämiseksi, unionin kansalaisten ja jossain jäsenvaltiossa laillisesti työskentelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia koskevien erojen kaventamiseksi sekä maahanmuuttokysymyksiä koskevan voimassa olevan unionin säännösten täydentämiseksi olisi säädettävä tiettyjen oikeuksien kokonaisuudesta jotta voidaan tarkentaa erityisesti ne osa-alueet, joilla annetaan yhdenvertainen kohtelu jäsenvaltion omille kansalaisille ja sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, joilla ei vielä ole pitkään oleskelleen henkilön asemaa. Tällaisten säännösten tarkoituksena on luoda yhdenvertaiset vähimmäistoimintaedellytykset unionissa, tunnustaa, että tällaiset kolmansien maiden kansalaiset osallistuvat unionin talouden rakentamiseen tekemällä työtä ja maksamalla veroja, sekä rajoittaa jäsenvaltion omien kansalaisten ja kolmansien maiden kansalaisten välistä epäoikeudenmukaista kilpailua, joka aiheutuu viimeksi mainittujen mahdollisesta hyväksikäytöstä. Tässä direktiivissä olisi ”kolmannesta maasta tullut työntekijä” määriteltävä kolmannen maan kansalaiseksi, jolle on myönnetty pääsy jonkin jäsenvaltion alueelle, joka oleskelee siellä laillisesti ja joka saa kansallisen oikeuden tai käytännön mukaisesti työskennellä siellä palkatussa työsuhteessa olevana, sanotun kuitenkin vaikuttamatta muissa unionin oikeuden säännöksissä olevan työsuhteen käsitteen tulkintaan.

- (23) Kaikilla jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevilla ja työskentelevillä kolmansien maiden kansalaisilla olisi oltava ainakin yhtäläiset oikeudet, jotka perustuvat yhdenvertaiseen kohteluun isäntäjäsenvaltionsa omien kansalaisten kanssa riippumatta siitä, missä tarkoituksessa tai millä perusteella he ovat alun perin saaneet maahantuloluvan. Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla olisi myönnettävä paitsi sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, joille on myönnetty pääsy johonkin jäsenvaltioon työntekoa varten, myös niille muuta tarkoitusta varten maahan päästetyille, joille on myönnetty pääsy kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille unionin oikeuden muiden säännösten tai kansallisen oikeuden nojalla; näihin henkilöihin kuuluvat neuvoston direktiivin 2003/86/EY¹¹ nojalla jäsenvaltioon päästetyt kolmannesta maasta tulleen työntekijän perheenjäsenet ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/801¹² mukaisesti jäsenvaltion alueelle päästetyt kolmansien maiden kansalaiset.
- (24) Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun tietyillä aloilla olisi kytkettävä ehdottomasti kolmansien maiden kansalaisilla olevaan lailliseen oikeuteen oleskella jossain jäsenvaltiossa ja sen työmarkkinoille myönnettyyn pääsyyn: nämä seikat käyvät ilmi oleskelu- ja työluvan sisältävästä yhdistelmäluvasta ja sellaisista muista tarkoituksia varten myönnettyistä oleskeluluvista, jotka sisältävät myös työ lupaa koskevia tietoja.

¹¹ Neuvoston direktiivi 2003/86/EY, annettu 22 päivänä syyskuuta 2003, oikeudesta perheen yhdistämiseen (EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21).

- (25) Työoloilla ja -ehdoilla olisi tässä direktiivissä tarkoitettava ainakin palkkaa ja irtisanomista, työterveyttä ja -turvallisuutta, työaika ja lomaa, jolloin otetaan huomioon voimassa olevat työehtosopimukset.
- (26) Jäsenvaltion olisi tunnustettava kolmannen maan kansalaisen toisessa jäsenvaltiossa hankkima ammattipätevyys samoin tavoin kuin unionin kansalaisten ammattipätevyys, ja sen olisi otettava huomioon jossain kolmannessa maassa hankittu pätevyys Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY¹³ mukaisesti. Kolmansista maista tulleille työntekijöille myönnetty oikeus yhdenvertaiseen kohteluun asiaankuuluvien kansallisten menettelyjen mukaisesti tapahtuvan tutkintojen, todistusten ja muun ammattipätevyyden tunnustamisen osalta ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden toimivaltaan myöntää tällaisille kolmansista maista tulleille työntekijöille pääsy työmarkkinoilleen.
- (27) Kolmansista maista tulleita työntekijöitä olisi kohdeltava yhdenvertaisesti sosiaaliturvan osalta. Sosiaaliturvan alat on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 883/2004¹⁴. Tämän direktiivin säännöksiä, jotka koskevat yhdenvertaista kohtelua sosiaaliturvan osalta, olisi sovellettava myös työntekijöihin, joille on myönnetty pääsy johonkin jäsenvaltioon suoraan kolmannesta maasta. Tällä direktiivillä ei kuitenkaan olisi myönnettävä kolmannesta maasta tulleille työntekijöille laajempia oikeuksia kuin ne, jotka voimassa oleva unionin oikeus jo tarjoaa sosiaaliturvan alalla jäsenvaltioiden välisen rajan ylittävässä tilanteessa oleville kolmansien maiden kansalaisille.

¹³ Direktiivi 2005/36/EY ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

- (27 a) Edellä esitetystä huolimatta, kuten unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-302/19¹⁵, jäsenvaltio ei voi evätä tai alentaa yhdistelmäluvan haltijalle maksettavaa sosiaaliturvaetuutta sillä perusteella, että hänen perheenjäsenensä tai osa heistä ei asu kyseisessä jäsenvaltiossa vaan kolmannessa maassa, sikäli kun se myöntää kyseisen etuuden kansalaisilleen heidän perheenjäsentensä asuinpaikasta riippumatta.
- (28) Jäsenvaltioiden olisi taattava ainakin sellaisten kolmansien maiden kansalaisten yhdenvertainen kohtelu, jotka ovat työsuhteessa tai jotka on rekisteröity työttömiksi työnhakijoiksi sen jälkeen, kun he ovat olleet työsuhteessa vähimmäisajan. Mahdolliset tämän direktiivin mukaiset rajoitukset, jotka koskevat yhdenvertaista kohtelua sosiaaliturvan alalla, eivät saisi vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1231/2010¹⁶ nojalla myönnettyihin oikeuksiin.
- (29) Unionin oikeudessa ei rajoiteta jäsenvaltioiden toimivaltaa järjestää sosiaaliturvajärjestelmänsä. On kunkin jäsenvaltion asia säätää edellytykset, joiden perusteella sosiaaliturvaetuuksia myönnetään, sekä näiden etuuksien määrä ja kesto. Tätä toimivaltaa käyttäessään jäsenvaltioiden olisi kuitenkin noudatettava unionin oikeutta.
- (30) Kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua ei olisi sovellettava ammatillisen koulutuksen alalla toteutettaviin toimenpiteisiin, jotka rahoitetaan sosiaaliturvajärjestelmistä.

¹⁵ **39 kohta.**

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1231/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 ulottamisesta koskemaan niitä kolmansien maiden kansalaisia, joita nämä asetukset eivät yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi vielä koske (EUVL L 344, 29.12.2010, s. 1).

- (31) Kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun vahvistamiseksi jäsenvaltioiden olisi säädettävä työnantajille määrättävistä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, jos ne rikkovat tämän direktiivin nojalla annettuja kansallisia säännöksiä erityisesti työolojen ja -ehtojen **sekä** yhdistymisvapauden [...] osalta.
- (32) Tämän direktiivin **nojalla annettujen kansallisten säännösten** asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi [...] **säädettävä** asianmukaisista mekanismeista [...] **seurantaa ja [...] tarvittaessa niiden alueella kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisen käytännön mukaisesti** tehtäviä tehokkaita ja riittäviä tarkastuksia **varten. [...] Työsuojelutarkastuksista vastaavilla yksiköillä tai muilla toimivaltaisilla viranomaisilla olisi tarvittaessa oltava pääsy työpaikalle.**
- (33) Jäsenvaltioiden olisi myös [...] **varmistettava, että käytettävissä on** tehokkaita mekanismeja, joiden avulla kolmansista maista tulleet työntekijät voivat turvautua tuomioistuinmenettelyyn ja tehdä kanteluja joko suoraan tai sellaisten kolmansien osapuolten, kuten ammattiliittojen tai muiden järjestöjen, välityksellä, joille kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti on oikeutettua etua tämän direktiivin noudattamisen varmistamisesta, tai toimivaltaisten viranomaisten välityksellä. Tätä pidetään välttämättömänä, jotta voidaan puuttua tilanteisiin, joissa kolmansista maista tulleet työntekijät eivät ole tietoisia täytäntöönpanomekanismeista tai epäröivät käyttää niitä omista nimissään mahdollisten seurausten pelossa.
- (33 a) **Kansallisella tasolla olisi jo oltava hyväksytty ja voimassa samankaltaisia kansallisia toimenpiteitä, jotka liittyvät työntekijöiden suojelua koskevaan seurantaan, arviointiin, sitä koskeviin tarkastuksiin, seuraamuksiin ja kanteluiden helpottamiseen.**

- (34) Kolmannen maan kansalaisen, jolla on yhdistelmäluva, olisi saatava vaihtaa työnantajaa luvan voimassaoloaikana. Jäsenvaltioiden olisi voitava [...] **vahvistaa tietyt edellytykset työnantajan vaihtamiselle, mukaan lukien ilmoitus [...] tai hakemusmenettely** ja työmarkkinatilanteen tarkastaminen [...]. **Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava vaatia, että työnantajan vaihtaminen ei merkitse ammatin vaihtamista, mukaan luettuina muun muassa ammattialan tai työn olennaisten piirteiden muutos. Mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi ja kolmansista maista tulleiden työntekijöiden rekrytointiin ja koulutukseen investoivien työnantajien oikeutettujen etujen suojaamiseksi jäsenvaltioiden olisi myös voitava vahvistaa vähimmäisaika, joka yhdistelmäluvan haltijan on työskenneltävä ensimmäisen työnantajan palveluksessa ennen työnantajan vaihtamista. Jäsenvaltioiden olisi sallittava työnantajan vaihtaminen ennen tällaisen vähimmäisajan päättymistä asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, kuten yhdistelmäluvan haltijan hyväksikäyttötilanteissa tai tapauksissa, joissa työnantaja ei täytä yhdistelmäluvan haltijaa koskevia oikeudellisia velvoitteitaan. Jos yhdistelmäluvan haltija on työttömänä, lupaa ei saisi peruuttaa ainakaan [...] kahteen kuukauteen.**
- (35) Tämän direktiivin soveltaminen ei saisi estää soveltamasta unionin oikeuteen tai sovellettaviin kansainvälisiin välineisiin sisältyviä suotuisampia säännöksiä.

- (36) Jäsenvaltioiden olisi pantava tämän direktiivin säännökset täytäntöön ilman sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, omaisuuteen, syntyperään, vammaan, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää erityisesti neuvoston direktiivin 2000/43/EY¹⁷ ja neuvoston direktiivin 2000/78/EY¹⁸ mukaisesti.
- (37) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, jotka ovat säännösten antaminen yhden hakemuksen menettelystä yhdistelmäluvan myöntämiseksi kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella työskentelyä varten ja yhtäläisten säännösten antaminen jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhteisistä oikeuksista, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (38) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.

¹⁷ Neuvoston direktiivi 2000/43/EY, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2000, rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22).

¹⁸ Neuvoston direktiivi 2000/78/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16).

- (39) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido sitä eikä sitä sovelleta siihen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan [...] 4 artiklan soveltamista.

[...]

- (40) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (41) Velvollisuuden saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoituttava säännöksiin, joilla muutetaan aiemman direktiivin säännöksiä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aiempaan direktiiviin.
- (42) Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä I olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä luetellut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

ILUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tässä direktiivissä säädetään
 - a) yhden hakemuksen menettelystä yhdistelmäluvan myöntämiseksi kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella työntekoa varten tapahtuvaa oleskelua varten, jolloin tavoitteena on yksinkertaistaa heidän maahanpääsyään koskevia menettelyjä ja helpottaa heidän asemansa valvontaa;
 - b) jäsenvaltion alueella laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista riippumatta siitä, mitä tarkoitusta varten heille on alun perin myönnetty pääsy tuon jäsenvaltion alueelle, jolloin perustana on yhdenvertainen kohtelu tämän jäsenvaltion kansalaisten kanssa.
2. **Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen päättää maahan päästettävien kolmansien maiden kansalaisten lukumäärästä SEUT 79 artiklan 5 kohdan mukaisesti.**

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) 'kolmannen maan kansalaisella' tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen;

- b) 'kolmannesta maasta tulleeella työntekijällä' tarkoitetaan kolmannen maan kansalaista, jolle on myönnetty pääsy jonkin jäsenvaltion alueelle ja joka oleskelee siellä laillisesti ja joka kansallisen oikeuden tai käytännön mukaisesti saa työskennellä [...] **palkatussa** työsuhteessa olevana tuossa jäsenvaltiossa;

[...]

- c) 'yhdistelmäluvalla' tarkoitetaan jäsenvaltion viranomaisten myöntämää oleskelulupaa, joka oikeuttaa kolmannen maan kansalaisen oleskelemaan laillisesti tuon jäsenvaltion alueella työntekoa varten;
- d) 'yhden hakemuksen menettelyllä' tarkoitetaan mitä tahansa menettelyä, jonka johdosta tehdään kolmannen maan kansalaisen tai hänen työnantajansa tekemän, jonkin jäsenvaltion alueella oleskelua ja työntekoa varten annettavaa lupaa koskevan yhden hakemuksen perusteella päätös kyseisen yhdistelmäluvhakemuksen johdosta.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan:

- a) kolmansien maiden kansalaisiin, jotka hakevat lupaa oleskella jonkin jäsenvaltion alueella työntekoa varten;
- b) kolmansien maiden kansalaisiin, joille on unionin tai kansallisen oikeuden mukaisesti myönnetty pääsy jäsenvaltioon muuta tarkoitusta kuin työntekoa varten, jotka saavat työskennellä ja joille on myönnetty oleskelulupa asetuksen (EY) N:o 1030/2002 mukaisesti; sekä

- c) kolmansien maiden kansalaisiin, joille on unionin tai kansallisen oikeuden mukaisesti myönnetty pääsy jäsenvaltioon työntekoa varten.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta niihin kolmansien maiden kansalaisiin,

- a) jotka ovat sellaisia unionin kansalaisten perheenjäseniä, jotka ovat käyttäneet tai käyttävät oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY¹⁹ mukaisesti;
- b) joilla on yhdessä perheenjäsentensä kanssa kansalaisuudestaan riippumatta joko unionin ja sen jäsenvaltioiden tai unionin ja kolmansien maiden kesken tehtyjen sopimusten perusteella unionin kansalaisten oikeutta vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen;
- c) jotka ovat **työhön lähetettyinä niin kauan kuin työkomennus kestää [...]**;
- d) jotka ovat hakeneet pääsyä tai joille on myönnetty pääsy jäsenvaltion alueelle yrityksen sisällä siirtyvinä työntekijöinä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/66/EU²⁰ mukaisesti;

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/66/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä (EUVL 157, 27.5.2014, s. 1).

- e) jotka ovat hakeneet pääsyä tai joille on myönnetty pääsy jonkin jäsenvaltion alueelle kausityöntekijöinä direktiivin 2014/36/EU mukaisesti tai au pair -sopimuksella [...];
- f) joille on myönnetty lupa oleskella jossain jäsenvaltiossa tilapäisen suojelun perusteella **direktiivin 2001/55/EY mukaisesti** tai jotka ovat hakeneet lupaa oleskella tällä perusteella ja odottavat asemaansa koskevaa päätöstä;
- g) jotka saavat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU²¹ mukaista kansainvälistä suojelua tai jotka ovat hakeneet tuon direktiivin mukaista kansainvälistä suojelua ja joiden hakemuksen johdosta ei ole vielä tehty lopullista päätöstä;
- h) jotka saavat jäsenvaltion kansallisen oikeuden, sen kansainvälisten velvoitteiden tai jäsenvaltion käytännön mukaista kansainvälistä suojelua tai jotka ovat hakeneet jäsenvaltion kansallisen oikeuden, sen kansainvälisten velvoitteiden tai jäsenvaltion käytännön mukaista kansainvälistä suojelua ja joiden hakemuksen johdosta ei ole vielä tehty lopullista päätöstä;**
- i) jotka ovat pitkään oleskelleita kolmannen maan kansalaisia direktiivin 2003/109/EY mukaisesti;
- j) joiden maasta poistamista on lykätty tosiseikkoihin perustuvista tai oikeudellisista syistä;

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

- k) jotka ovat hakeneet pääsyä tai joille on myönnetty pääsy jonkin jäsenvaltion alueelle itsenäisinä ammatinharjoittajina;
 - l) jotka ovat hakeneet maahan pääsyä tai joille on myönnetty pääsy merenkulkijoina missä tahansa tehtävässä työskentelyä varten jossain jäsenvaltiossa rekisteröidyllä tai sen lipun alla purjehtivalla aluksella.
3. Jäsenvaltiot voivat päättää, että II lukua ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, joille on joko myönnetty lupa työntekoon jonkin jäsenvaltion alueella enintään kuudeksi kuukaudeksi tai joille on myönnetty pääsy jäsenvaltioon opiskelua varten.
4. Jäljempänä olevan II luvun säännöksiä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, joilla on viisumin perusteella lupa työntekoon.

II LUKU

YHDEN HAKEMUKSEN MENETTELY JA YHDISTELMÄLUPA

4 artikla

Yhden hakemuksen menettely

1. Yhdistelmäluvan myöntämistä, muuttamista tai uusimista koskeva hakemus tehdään yhden hakemuksen menettelyä noudattaen. Jäsenvaltioiden on määritettävä, onko kolmannen maan kansalaisen vai kolmannen maan kansalaisen työnantajan tehtävä yhdistelmäilupaa koskeva hakemus. **Jäsenvaltiot voivat vaihtoehtoisesti sallia sen, että hakemuksen tekee jompikumpi näistä. [...]**
2. **Yhdistelmäilupaa koskeva hakemus käsitellään ja tutkitaan joko silloin, kun asianomainen kolmannen maan kansalainen oleskelee sen jäsenvaltion ulkopuolella, johon hän on pyrkimässä, tai silloin, kun hän jo oleskelee kyseisen jäsenvaltion alueella voimassa olevan oleskeluluvan haltijana. Jäsenvaltio voi myös hyväksyä muiden alueellaan laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten tekemät yhdistelmäluvahakemukset kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.**
3. Jäsenvaltiot tutkivat 1 kohdan mukaisesti tehdyn hakemuksen ja tekevät päätöksen myöntää, muuttaa tai uusia yhdistelmäilupaa, mikäli hakija täyttää unionin tai kansallisessa oikeudessa asetetut vaatimukset. Yhdistelmäluvan myöntämistä, muuttamista tai uusimista koskeva päätös on yksi hallinnollinen asiakirja, joka sisältää sekä oleskelu- että työluvan.

4. Edellyttäen, että unionin tai kansallisessa lainsäädännössä säädetty vaatimukset täyttyvät, ja jos jäsenvaltio myöntää yhdistelmälupia ainoastaan alueellaan, asianomaisen jäsenvaltion on myönnettävä kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle **yhdistelmäluvan saamiseksi** vaadittu viisumi.
5. Jos säädetty edellytykset on täytetty, jäsenvaltiot myöntävät yhdistelmäluvan niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka hakevat pääsyä jäsenvaltion alueelle, ja niille kolmansien maiden kansalaisille, joille on jo myönnetty pääsy ja jotka hakevat oleskelulupansa uusimista tai muuttamista sen jälkeen, kun tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamiseksi annetut säännökset ovat tulleet voimaan.

5 artikla

Toimivaltainen viranomainen

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä viranomainen, jolla on toimivalta ottaa hakemus vastaan ja myöntää yhdistelmälupa.
2. Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä [...] **yhdistelmälupahakemuksen** johdosta päätös mahdollisimman pian ja joka tapauksessa neljän kuukauden kuluessa **täydellisen hakemuksen [...] jättämispäivästä.**

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun määräaikaan on sisällytettävä työmarkkinatilanteen tarkastaminen **silloin, kun tällainen tarkastus tehdään yhdistelmälupaa koskevan yksittäisen hakemuksen yhteydessä.** Määräaika voidaan pidentää poikkeuksellisissa **ja asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa,** jotka liittyvät hakemuksen [...] monimutkaisuuteen **mukaan luettuna tapauksen mukaan työmarkkinatesti.**

Jos päätöstä ei ole tehty tässä kohdassa säädettyssä määräajassa, tästä aiheutuvat oikeudelliset seuraukset määräytyvät kansallisen oikeuden mukaisesti.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava päätöksestä hakijalle kirjallisesti asianomaisessa kansallisessa oikeudessa säädettyjen ilmoitusmenettelyjen mukaisesti.

4. Jos hakemuksen tueksi esitetyt tiedot tai asiakirjat ovat kansallisessa oikeudessa tarkemmin säädettyjen perusteiden mukaan puutteelliset, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava hakijalle kirjallisesti, mitä lisätietoja tai asiakirjoja tarvitaan, ja sen on asetettava kohtuullinen määräaika niiden toimittamiselle. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun määräajan kulumisen keskeytyy, kunnes toimivaltainen viranomainen tai muut asiaankuuluvat viranomaiset ovat saaneet vaaditut lisätiedot. Jos lisätietoja tai -asiakirjoja ei ole toimitettu asetetussa määräajassa, toimivaltainen viranomainen voi hylätä hakemuksen.

6 artikla

Yhdistelmä lupa

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä yhdistelmä lupa käyttäen asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 vahvistettua yhtenäistä kaavaa ja ilmoitettava työlupaa koskevat tiedot tuon asetuksen liitteessä olevan a kohdan 12 ja 16 alakohdan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa kolmannen maan kansalaisen työsuhdetta koskevia lisätietoja (esimerkiksi työnantajan nimen ja osoitteen, työpaikan, työn laadun, työajat ja palkan) paperimuodossa tai tallentaa tällaiset tiedot sähköisessä muodossa asetuksen (EY) N:o 1030/2002 4 artiklassa ja sen liitteessä olevan a kohdan 20 alakohdassa tarkoitetuin tavoin.

2. Myöntäessään yhdistelmäluvun jäsenvaltiot eivät saa myöntää muita lupia todisteeksi hakijalla olevasta luvasta työmarkkinoille pääsyyn.

7 artikla

Muuta tarkoitusta kuin työntekoa varten myönnetyt oleskeluluvat

1. Myöntäessään asetuksen (EY) N:o 1030/2002 mukaisesti oleskelulupia muuta tarkoitusta kuin työntekoa varten jäsenvaltioiden on ilmoitettava työlupaa koskevat tiedot riippumatta siitä, minkä tyyppisestä luvasta on kyse.

Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa kolmannen maan kansalaisen työsuhdetta koskevia lisätietoja (esimerkiksi työnantajan nimen ja osoitteen, työpaikan, työn laadun, työajat ja palkan) paperimuodossa tai tallentaa tällaiset tiedot sähköisessä muodossa asetuksen (EY) N:o 1030/2002 4 artiklassa ja sen liitteessä olevan a kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuihin tavoin.

2. Myöntäessään asetuksen (EY) N:o 1030/2002 mukaisesti oleskelulupia jäsenvaltiot eivät saa myöntää muita lupia todisteeksi hakijalla olevasta luvasta työmarkkinoille pääsyyn.

8 artikla

Menettelyä koskevat takeet

1. Jos yhdistelmäluvan myöntämistä, muuttamista tai uusimista koskeva hakemus hylätään tai yhdistelmä lupa peruutetaan unionin tai kansallisessa oikeudessa säädettyjen perusteiden nojalla, tällaisen päätöksen perusteet on esitettävä kirjallisessa ilmoituksessa.

2. Yhdistelmäluvan hylkäämistä, muuttamista tai uusimista tai sen peruuttamista koskevaan päätökseen on voitava hakea muutosta oikeusteitse asianomaisessa jäsenvaltiossa kansallisen oikeuden mukaisesti. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa kirjallisessa ilmoituksessa on mainittava, missä tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa asianomainen henkilö voi hakea päätökseen muutosta ja missä ajassa muutoksenhaku on tehtävä.
3. Hakemus voidaan jättää tutkimatta niiden kolmansista maista tulevien kolmansien maiden kansalaisten lukumäärän perusteella, joille on myönnetty pääsy jäsenvaltion alueelle työntekoa varten, ja hakemus voidaan tuolla perusteella jättää käsittelemättä.

9 artikla

Tietojen saatavuus

Jäsenvaltioiden on asetettava helposti saataville ja pyynnöstä toimitettava **kolmannen maan kansalaiselle ja tulevalle työnantajalle**

- a) [...] asiaankuuluvat tiedot kaikista hakemusta varten tarvittavista asiakirjatodisteista;
- b) tiedot maahantulon ja oleskelun edellytyksistä, mukaan lukien tiedot kolmansien maiden kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista, velvollisuuksista ja menettelyllisistä takeista.

10 artikla

Maksut

[...] Jäsenvaltiot voivat vaatia, että tämän direktiivin mukaisesta hakemusten käsittelystä suoritetaan maksuja. Jäsenvaltion hakemusten käsittelemisestä asettamat maksut eivät saa olla suhteettomia eivätkä kohtuuttomia.

Yhdistelmäluvan tarjoamat oikeudet

1. **Kansallisen oikeuden mukaisesti** myönnetyn yhdistelmäluvan voimassaoloaikana sen haltijalla on oikeus ainakin:
 - a) saapua yhdistelmäluvan myöntäneen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä edellyttäen, että luvan haltija täyttää kaikki kansallisen oikeuden mukaiset alueelle pääsyä koskevat vaatimukset;
 - b) liikkua vapaasti yhdistelmäluvan myöntäneen jäsenvaltion koko alueella kansallisessa oikeudessa säädetyissä rajoissa;
 - c) tehdä yhdistelmäluvan nojalla sallittua tiettyä työtä kansallisen oikeuden mukaisesti;
 - d) saada tiedot hakijan oikeuksista, jotka liittyvät tämän direktiivin ja/tai kansallisen oikeuden nojalla myönnettyyn lupaan.
2. Jäsenvaltioiden on [...] sallittava [...] yhdistelmäluvan haltijan **vaihtaa työnantajaa**. **Jäsenvaltiot voivat – kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen maahanpääsyn edellytysten tarkistamisen lisäksi – asettaa työnantajan vaihtamiselle seuraavia edellytyksiä: [...]**

- a) ilmoitus tai hakemus asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos jäsenvaltiot valitsevat ilmoitusmenettelyn, ne voivat vastustaa työnantajan vaihtamista 90 päivän kuluessa täydellisen ilmoituksen tekemisestä. Jos jäsenvaltiot valitsevat hakemusmenettelyn, niiden on tehtävä hakemusta koskeva päätös 90 päivän kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä. Molemmissa menettelyissä yhdistelmäluvan haltijan oikeus edetä työnantajan vaihtamisessa voidaan keskeyttää [...] näiden 90 päivän kuluessa, kun asianomainen jäsenvaltio tarkastaa tapauksen mukaan b ja c alakohdan mukaiset edellytykset [...] ja varmistaa, että unionin tai kansallisessa lainsäädännössä asetetut vaatimukset täyttyvät [...],
- b) [...] työmarkkinatilanteen tarkastaminen ja/tai edellytys siitä, että työnantajan vaihtaminen ei merkitse ammatin vaihtamista tai
- c) vähimmäisaika, jonka yhdistelmäluvan haltija on velvollinen työskentelemään ensimmäisen työnantajan palveluksessa; tämä vähimmäisaika saa olla enintään 12 kuukautta. Erityisissä ja asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa jäsenvaltioiden on sallittava työnantajan vaihtaminen ennen tällaisen vähimmäisajan päättymistä.

[...]

3. Työttömyys ei sellaisenaan ole riittävä peruste yhdistelmäluvan peruuttamiselle edellyttäen, että

- a) työttömyys ei jatku yhtäjaksoisesti yli kahta kuukautta yhdistelmäluvan voimassaoloaikana ja

- b) **työttömyysjakson alkamisesta ja tarpeen mukaan sen päättymisestä ilmoitetaan asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille asiaa koskevien kansallisten menettelyjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden on määritettävä, onko kolmannen maan kansalaisen vai kolmannen maan kansalaisen työnantajan tehtävä ilmoitus toimivaltaisille viranomaisille.**

Jos työtön yhdistelmäluvan haltija löytää uuden työnantajan sallitun työttömyysjakson kuluessa, jäsenvaltiot voivat asettaa uuden työn aloittamiselle 2 kohdassa tarkoitetut edellytykset. Vaikka [...] sallittu työttömyysjakso olisi päättynyt, jäsenvaltioiden on tällaisessa tapauksessa sallittava yhdistelmäluvan haltijan [...] oleskelu alueellaan, kunnes toimivaltaiset viranomaiset ovat [...] arvioineet 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten sekä tapauksen mukaan kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen maahanpääsyn edellytysten täyttymisen.

4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia yhdistelmäluvan haltijalle pidemmän työttömyysjakson. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltiot voivat vaatia yhdistelmäluvan haltijaa esittämään 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun kahden kuukauden pituisen ajanjakson ylittävän työttömyysjakson osalta todisteet riittävästä varoista itsensä elättämiseen tarvitsematta turvautua asianomaisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään.

III LUKU

OIKEUS YHDENVERTAISEEN KOHTELUUN

12 artikla

Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun

1. Edellä 3 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuja kolmansista maista tulleita työntekijöitä on kohdeltava yhdenvertaisesti oleskelujäsenvaltion kansalaisten kanssa seuraavilta osin:
- a) työolot ja -ehdot, joihin kuuluvat palkkaus ja irtisanominen sekä työterveys ja -turvallisuus;
 - b) yhdistymisvapaus sekä vapaus liittyä työntekijöitä tai työnantajia edustavaan järjestöön tai minkä tahansa ammattialan järjestöön ja olla sellaisen jäsen, mukaan luettuina tällaisten järjestöjen suomat etuudet, sanotun kuitenkin rajoittamatta yleisestä järjestyksestä ja yleisestä turvallisuudesta annettujen kansallisten säännösten soveltamista;

- c) koulutus **ja ammatillinen koulutus**;
- d) tutkintojen, todistusten ja muun ammattipätevyyden tunnustaminen asianomaisten kansallisten menettelyjen mukaisesti;
- e) sosiaaliturvan alat sellaisina kuin ne on määritelty asetuksessa (EY) N:o 883/2004;
- f) veroetuudet, jos työntekijän katsotaan asuvan verotuksellisesti kyseisessä jäsenvaltiossa;
- g) yleisesti tarjolla olevien tavaroiden ja palvelujen saatavuus ja tarjonta, kansallisen oikeuden mukaiset [...] asunnon saamiseen liittyvät menettelyt mukaan luettuina, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin ja kansallisen oikeuden mukaista sopimusvapautta;
- h) työvoimatoimistojen tarjoamat neuvontapalvelut.

2. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa yhdenvertaista kohtelua, joka perustuu

- a) 1 kohdan c alakohtaan:
 - i) rajoittamalla sen soveltamisen sellaisiin kolmansista maista tulleisiin työntekijöihin, jotka ovat työsuhteessa tai jotka ovat olleet työsuhteessa ja ovat rekisteröityneet työttömiksi työnhakijoiksi;
 - ii) jättämällä sen soveltamisalan ulkopuolelle ne kolmansista maista tulleet työntekijät, jotka ovat päässeet jäsenvaltioiden alueelle direktiivin 2016/801/EU mukaisesti;

- iii) jättämällä sen soveltamisalan ulkopuolelle opintotuet ja -lainat sekä toimeentulotuet ja -lainat tai muut tuet ja lainat;
 - iv) asettamalla kansallisen oikeuden mukaisesti erityisiä vaatimuksia korkeakoulutason koulutukseen ja toisen asteen jälkeiseen koulutukseen sekä ammatilliseen koulutukseen, joka ei liity suoraan tiettyyn työllistymiseen tähtäävään toimintaan, pääsyn edellytykseksi; näitä voivat olla kielitaitovaatimukset ja lukukausimaksujen maksaminen;
- b) 1 kohdan e alakohtaan, rajoittamalla tuon alakohdan nojalla myönnettyjä oikeuksia kolmansista maista tulleiden työntekijöiden osalta, mutta ne eivät saa rajoittaa niitä työsuhteessa olevien tai vähintään kuuden kuukauden ajan työsuhteessa olleiden ja työttömiksi työnhakijoiksi rekisteröityjen kolmansista maista tulleiden työntekijöiden osalta.
- Lisäksi jäsenvaltiot voivat päättää, ettei 1 kohdan e alakohtaa perhe-etuuksien osalta sovelleta kolmannen maan kansalaisiin, joilla on lupa työskennellä jäsenvaltion alueella enintään kuuden kuukauden ajan, kolmannen maan kansalaisiin, joille on myönnetty maahan pääsy opiskelua varten, **tai kolmannen maan kansalaisiin, joilla on lupa työskennellä viisumin perusteella;**
- c) 1 kohdan f alakohtaan, rajoittamalla veroetuuksia koskevan yhdenvertaisen kohtelun soveltamisen tapauksiin, joissa niiden perheenjäsenten rekisteröity tai tavanomainen asuinpaikka, joiden osalta kolmannesta maasta tuleva työntekijä vaatii etuuksia, on asianomaisen jäsenvaltion alueella;

d) 1 kohdan g alakohtaan:

- i) rajoittamalla sen soveltamisen työsuhteessa oleviin kolmansista maista tulleisiin työntekijöihin;
- ii) rajoittamalla [...] asunnon saantia.

3. Oikeus 1 kohdassa säädettyyn yhdenvertaiseen kohteluun ei rajoita jäsenvaltion oikeutta peruuttaa tämän direktiivin nojalla myönnetty oleskelulupa, muuta tarkoitusta kuin työntekoa varten myönnetty oleskelulupa tai jokin muu lupa työskennellä jäsenvaltiossa taikka kieltäytyä uusimasta tällaista lupaa.
4. Kolmansista maista tulleet työntekijät, jotka muuttavat kolmanteen maahan, tai näiden työntekijöiden asemasta johtuvia oikeuksia hyödyntävät kolmansissa maissa asuvat heidän jälkeensä jääneet henkilöt saavat työntekijän aiempaan työskentelyyn perustuvat vanhuuteen, työkyvyttömyyteen tai kuolemaan liittyvät lakisääteiset eläkkeet, jotka on ansaittu asetuksen (EY) N:o 883/2004 3 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön mukaisesti, samoin ehdoin ja samansuuruisina kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaiset silloin, kun nämä muuttavat kolmanteen maahan.

13 artikla

Seuranta, [...]arviointi, tarkastukset ja seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä toimenpiteistä, joilla estetään **työnantajien mahdollisia väärinkäytöksiä ja määrätään seuraamuksia siitä**, että työnantajat rikkovat 12 artiklan nojalla annettuja kansallisia säännöksiä. [...] Toimenpiteisiin on kuuluttava seuranta, arviointi ja tarvittaessa tarkastukset kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisen käytännön mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt seuraamuksille, joita sovelletaan työnantajien rikkoessa 12 artiklan nojalla annettuja kansallisia säännöksiä. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. [...]
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että työsuojelutarkastuksista vastaavilla viranomaisilla tai muilla toimivaltaisilla viranomaisilla ja, jos kansallisessa oikeudessa jäsenvaltion omien työntekijöiden osalta niin säädetään, työntekijöiden etua ajavilla järjestöillä on pääsy työpaikalle.

14 artikla

Kantelujen [...] helpottaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on tehokkaita mekanismeja, joiden avulla kolmansista maista tulevat työntekijät voivat tehdä kanteluja työnantajastaan **[....] joko suoraan tai sellaisten kolmansien osapuolten välityksellä, joille kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti on oikeutettua etua tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten noudattamisen varmistamisesta, tai jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen välityksellä, kun kansallisessa oikeudessa näin säädetään.**
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että [...] kolmannet osapuolet, **joille kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti on oikeutettua etua tämän direktiivin noudattamisen varmistamisesta,** voivat aloittaa kolmannesta maasta tulleen työntekijän suostumuksella hänen puolestaan tai häntä tukeakseen [...] **hallinnollisen tai siviilioikeudellisen** menettelyn, jonka tarkoituksena on varmistaa, että tämän direktiivin nojalla annettuja kansallisia säännöksiä noudatetaan.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kolmansista maista tulleilla työntekijöillä on samat mahdollisuudet kuin asuinjäsenvaltion kansalaisilla **päästä sellaisten toimenpiteiden piiriin, jotka suojelevat irtisanomiselta tai muulta epäsuotuisalta kohtelulta, joka johtuu työnantajan reagoinnista yrityksessä tehtyyn kanteluun, tai oikeudellisiin menettelyihin, joiden tarkoituksena on varmistaa, että tämän direktiivin nojalla annettuja kansallisia säännöksiä noudatetaan. [...]**

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

15 artikla

Suotuisammat säännökset

1. Tämä direktiivi ei estä soveltamasta suotuisampia säännöksiä, jotka sisältyvät:
 - a) unionin oikeuteen, mukaan luettuina unionin tai unionin ja sen jäsenvaltioiden yhden tai useamman kolmannen maan kesken tehdyt kahden- tai monenväliset sopimukset; sekä
 - b) kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin, jotka on tehty yhden tai useamman jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan kesken.
2. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen hyväksyä tai pitää voimassa säännöksiä, jotka ovat suotuisampia sen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden kannalta.

16 artikla

Yleisölle suunnattu tiedotus

Kunkin jäsenvaltion on asetettava helposti yleisön saataville säännöllisesti ajantasaistetut tiedot

- a) edellytyksistä, joita sovelletaan työntekoa varten tapahtuvaan kolmansien maiden kansalaisten pääsyyn sen alueelle ja siellä oleskeluun;

- b) kaikista hakemusta varten tarvittavista asiakirjatodisteista;
- c) maahantulon ja oleskelun edellytyksistä, mukaan lukien tiedot tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten oikeuksista, velvollisuuksista ja menettelyllisistä takeista.

17 artikla

Kertomukset

1. Komissio toimittaa säännöllisin väliajoin ja ensimmäisen kerran viimeistään [...] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarpeelliseksi katsomansa muutosehdotukset.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 862/2007²² mukaisesti vuosittain ja ensimmäisen kerran viimeistään [] komissiolle (Eurostat) tilastotiedot niiden kolmansien maiden kansalaisten lukumääristä, joille on myönnetty yhdistelmä lupa edellisen kalenterivuoden aikana. Kyseiset tilastot on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain, jaoteltava [...] **kansalaisuuden, lupien voimassaolon pituuden, sukupuolen ja iän sekä saatavilla olevan ammatin** mukaan ja toimitettava kuuden kuukauden kuluessa viitejakson päättymisestä.

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 862/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista sekä ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76 kumoamisesta (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 23).

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava [...] 3 artiklan 2 kohdan **f alakohdan**, 4 artiklan [...] **2 ja 4** kohdan, 5 artiklan 2 kohdan **ensimmäisen ja** toisen alakohdan, 7 artiklan 1 kohdan, 9 artiklan, **10 artiklan**, 11 artiklan 2–4 kohdan, [...] 13 artiklan, 14 artiklan ja 16 artiklan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [kahden vuoden kuluttua voimaantulosta]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuihin direktiiveihin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

19 artikla

Kumoaminen

Kumotaan liitteessä I olevassa A osassa mainittu direktiivi 2011/98/EU *[tämän direktiivin 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä päivää seuraavasta päivästä]*, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioita velvoittavia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava liitteessä I olevassa B osassa mainittu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

20 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämän direktiivin 1 artiklaa, 2 artiklaa [...], 3 artiklan 1 kohtaa, 3 artiklan 2 kohdan [...] **a–e** [...] **ja h–l** alakohtaa, 3 artiklan 3 ja 4 kohtaa, 4 artiklan [...] **1, 3 ja** [...] **5** kohtaa, 5 artiklan 1 **kohtaa** [...], **2 kohdan viimeistä alakohtaa sekä** 3 ja 4 kohtaa, 6 artiklaa, 7 artiklan 2 kohtaa, 8 artiklaa, [...] 11 artiklan 1 kohtaa, 12 artiklaa[...] sekä 15 artiklaa sovelletaan [18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua päivää seuraavasta päivästä].

21 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A osa

Kumottu direktiivi (19 artiklassa tarkoitettu)

Euroopan parlamentin ja neuvoston
direktiivi 2011/98/EU
(EUVL L 343, 23.12.2011, s. 1)

B osa

**Määräajat direktiivien saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä
(19 artiklassa tarkoitettut)**

Direktiivi	Määräaika saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä
2011/98/EU	25. joulukuuta 2013

VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 2011/98/EU	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artikla
2 artikla [...]	2 artikla [...]
3 artikla [...]	3 artikla [...]
4 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen virke [...]	4 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen virke [...]
4 artiklan 1 kohdan kolmas virke	4 artiklan 2 kohta
4 artiklan 2 kohta	4 artiklan 3 kohta
4 artiklan 3 kohta	—
—	4 artiklan 4 kohta [...]
4 artiklan 4 kohta	4 artiklan 5 kohta [...]
5 artikla	5 artikla
6 artikla	6 artikla
7 artikla	7 artikla
8 artikla	8 artikla
9 artikla	9 artiklan a alakohta
—	9 artiklan b alakohta
10 artikla	10 artikla
11 artikla	11 artiklan 1 kohta
—	11 artiklan 1 ja 4 kohta
12 artikla	12 artikla
—	13 artikla
—	14 artikla
13 artikla	15 artikla
14 artikla	16 artiklan a alakohta

Direktiivi 2011/98/EU	Tämä direktiivi
–	16 artiklan b ja c alakohta
15 artikla	17 artikla
16 artikla	18 artikla
–	19 artikla
17 artikla	20 artikla
18 artikla	21 artikla
–	Liite I
–	Liite II